

Nordfyns kommune

Ejerpolitik 2023-2026

nordfyns
kommune

Indhold

1 Baggrund og formål	2
2 Dialog og samarbejde	2
3 Generelle forventninger til Selskaberne	3
4 Samarbejde og fusion	5
4.1 Særligt for forsyningsvirksomhederne	5
5 Klima- og Miljøprofil, herunder FNs Verdensmål	5
5.1 Særligt for Fjernvarme Fyn Holding A/S	6
5.2 Særligt for VandCenter Syd Holding A/S	6
6 Forrentning af indskudt kapital	6
6.1 Særligt for VandCenter Syd Holding A/S	7
6.2 Særligt for Fjernvarme Fyn Holding A/S	7
7 Offentlighed	7
8 Takster	7
9 Bestyrelsesmedlemmer	7
9.1 Udpegning af bestyrelsesmedlemmer	7
9.2 Honorering af bestyrelsesmedlemmer	8
10 Hovedaftaler	8
11 Administrationsaftaler	8
12 Væsentlige beslutninger	8
13 Politikperiode	9

1 Baggrund og formål

Fjernvarme Fyn A/S ejes af Odense Kommune med 97,08% og Nordfyns Kommune med de resterende 2,92%. VandCenter Syd Holding A/S ejes af Odense Kommune med 89% og Nordfyns Kommune med 11%.

Denne ejerpolitik er udarbejdet med udgangspunkt i den ejerpolitik, som er vedtaget i Odense Kommune. I det daglige fører Odense Kommune løbende tilsyn med selskaberne. Nordfyns Kommune er i dialog med Odense Kommunes omkring deres tilsyn med selskaberne.

Begrebet "Selskaberne" benyttes i det følgende som betegnelse for Fjernvarme Fyn Holding A/S og

VandCenter Syd Holding A/S både hver for sig og samlet, samt for disses datterselskaber (forudsat at Selskaberne har bestemmende Indflydelse i datterselskaberne).

I forlængelse af definitionen ovenfor bemærkes det, at begrebet "Forsyningsselskaber" i det følgende benyttes som betegnelse for Fjernvarme Fyn Holding A/S, VandCenter Syd Holding A/S.

Ejer rettighederne ønskes udøvet aktivt og at kommunen gør sin indflydelse gældende over for Selskaberne. Denne politik medvirker til, at Selskabernes ledelse inden for lovgivningens rammer også varetager ejernes interesser bedst muligt og sikrer en hensigtsmæssig og afbalanceret udvikling af Selskaberne på kort og langt sigt til gavn for brugerne og en bæredygtig samfundsudvikling.

Det aktive ejerskab udøves i positivt samspil med øvrige ejere og Selskabernes ledelse. Ejerpolitikken har derimod ikke indflydelse på det indbyrdes forhold mellem ejerne af Selskaberne, fx på generalforsamlingen. Ligeledes har ejerpolitikken ingen betydning i de situationer, hvor kommunen agerer som myndighed over for selskaberne, eller i de situationer, hvor kommunen optræder som kontraktpart med selskaberne.

Det er vigtigt at have sig for øje, at kommunen ud over at være ejer – har andre roller i forhold til Selskaberne. Rollerne skal holdes klart adskilt, og det skal være tydeligt, hvilken af disse roller, kommunen i den enkelte situation optræder i.

Når kommunen udøver myndighed over for Selskaberne, må det ikke have betydning, at kommunen tillige er ejer. Selskaberne må således hverken stilles bedre eller dårligere på grund af kommunens ejerskab. Det betyder blandt andet, at de vilkår, som Selskaberne pålægges af kommunen som myndighed, skal være de samme, som hvis Selskaberne ikke var kommunalt ejede.

Selskaberne er selvstændige juridiske enheder, som kommunen kan optræde som kontraktpart overfor – fx ved kommunens køb af ydelser. Uanset at kommunen ejer Selskaberne, skal kontrakterne indgås på almindelige markedsvilkår.

2 Dialog og samarbejde

Ejerpolitikken er et vigtigt element i udøvelsen af det aktive ejerskab, men da et aktivt ejerskab og god selskabsledelse til stadighed forudsætter et godt, konstruktivt og positivt samarbejde mellem Selskabernes ledelse og ejerne, forudsættes det, at Nordfyns Kommune og Selskaberne sikrer dette.

Selskaberne og Nordfyns Kommune er derfor gensidigt forpligtet til løbende at informere hinanden åbent om forhold, der må antages at have interesse for den anden part. Fra begge parter side tilstræbes det at informere hinanden så tidligt som muligt ud fra et princip om "ingen overraskelser". Det forudsættes, at Selskabernes vedtægter og forretningsordner eventuelt tilpasses eller konkret suspenderes, så tavshedspligtsbestemmelser hos Selskaberne ikke er til hinder herfor. En løbende kontakt mellem

kommunen og Selskaberne skal således ikke være at anse som brud på tavshedspligten hos Selskaberne.

Selskaberne og Odense Kommune udarbejder i fællesskab en rapporteringsplan/et årshjul, der nærmere beskriver tidspunkterne for, hvilke oplysninger der som minimum skal udveksles mellem Odense

Kommune og Selskaberne. Nordfyns Kommune er i løbende dialog med Odense Kommunes selskabsteam.

Det forudsættes, at der bl.a. kan fastsættes frister for kommunikation vedrørende Selskabernes årsrapporter inkl. revisionens bemærkninger til årsrapporten (herunder overholdelse af den kommunale lånebekendtgørelse), takster og eventuelle oplysninger til kommunens årsregnskab. Ved væsentlige oplysninger skal Nordfyns kommune informeres.

Den viden og de kompetencer, der er placeret i Selskaberne kan anvendes i kommunen; blandt andet når der skal tænkes nyt i kommunen. Med henblik på at sikre alle relevante bidrag, vil kommunen derfor, i det omfang det er relevant og muligt, søge at inddrage Selskaberne.

Selskaberne orienterer én gang årligt Økonomiudvalget om Selskabernes status og udviklingsplaner.

Det forudsættes, at orienteringerne forstås af de respektive selskabsdirektører, og at evt. formænd for Selskabernes bestyrelser er inviteret til at deltage under orienteringerne. Ud over Selskabernes status og udviklingsplaner, herunder forslag for primære forbrugerrettede takster (Forsyningsselskaberne), skal Selskabernes orientering af Økonomiudvalget som minimum omfatte følgende forhold, der opsummeret her, men også er omtalt i efterfølgende afsnit:

- Selskabernes arbejde med sikring af overholdelse og implementering af både arbejds- og sociale klausuler
- Benchmark på omkostninger, priser og øvrige relevante parametre i forhold til sammenlignelige selskaber på det pågældende område
- Selskabernes arbejde med initiativer relateret til kommunens ambition om klimaneutralitet i 2030 og FNs Verdensmål

For at kunne udmønte og implementere politikken for aktivt ejerskab er det vigtigt, at de udpegede bestyrelsesmedlemmer er klædt på til bestyrelsesarbejdet. I forlængelse af kommunalvalget, den efterfølgende konstituering samt ekstraordinære generalforsamlinger med valg af de nye politisk udpegede bestyrelsesmedlemmer i Selskaberne, afholder Odense Kommune derfor en fælles introduktion for de nye bestyrelser med henblik på at give en introduktion til bestyrelsesarbejdet. Nordfyns Kommunes repræsentanter i bestyrelserne deltager ligeledes i denne introduktion.

3 Generelle forventninger til Selskaberne

Forsyningsselskaberne skal vægte forsyningssikkerhed og fremtidssikring af anlæg højt samtidig med, at de økonomiske værdier i selskaberne bevares og udbygges, og borgere og virksomheder sikres konkurrencedygtige priser.

Alle Selskaberne skal løbende bidrage til at fremme og understøtte kommunens til enhver tid gældende mål, ambitioner og tværgående politikker i det omfang, de er relevante for Selskaberne.

Selskaberne skal arbejde for udvikling og innovation på deres respektive forsyningsområder, herunder deltage i samarbejder og partnerskaber, som kan understøtte en bæredygtig udvikling og det forventes, at Selskaberne fortsat proaktivt bidrager hertil og at Selskaberne fastholder deres fokus på bæredygtighed, deres arbejde med FNs Verdensmål, og deres sociale ansvar på relevante områder.

Selskaberne skal sikre, at Selskabernes tilgang også understøtter Odense Kommunes tværgående politikker, herunder særligt Erhvervs- og Vækstpolitikken og kommunernes ambition om klimaneutralitet senest i 2030. Dette kan f.eks. ske via parternes drøftelser på møder mellem Selskaberne og relevante afdelinger. Det forventes ligeledes, at der arbejdes med målopfyldelsen for Nordfyns kommune.

Selskaberne kan endvidere være tiltænkt særlige roller eller pålagt særlige forpligtelser i mere sektorspecifikke politikker, strategier og planer.

Såfremt Selskaberne er tiltænkt sådanne særlige roller eller forpligtelser, skal kommunen gøre Selskaberne opmærksom herpå. Kommunen skal endvidere sikre, at Selskaberne inddrages i forbindelse med udarbejdelsen af sådanne politikker, planer, strategier mv. Selskaberne skal omvendt loyalt efterleve de særlige roller og pligter, de er tiltænkt, samt understøtte med og stille nødvendige data og oplysninger til rådighed for Nordfyns kommunes arbejde og planlægning.

Selskaberne fastsætter selv almindelige løn- og ansættelsesvilkår for deres ansatte.

Det forventes, at Selskaberne i forbindelse med rejser og ved afholdelse af andre repræsentationsudgifter holder sig inden for de rammer og takster, som gælder i det offentlige.

De enkelte selskaber kan inden for eventuelle lovgivningsmæssige rammer indgå sponsoraftaler vedrørende eksempelvis sport og kultur i deres forsyningsområde, hvis selskabets ledelse finder, at det samtidig kan være i selskabets interesse.

Det forventes, at Selskaberne drøfter og eventuelt fastsætter en politik om, hvem der tegner selskabet ud ad til i forbindelse med pressesager m.m.

Selskaberne skal mindst hvert 5. år behandle og ajourføre en overordnet strategi, der respekterer den til enhver tid gældende ejerpolitik. Selskaberne orienterer kommunerne om deres strategi.

Selskaberne kan efter aftale med Odense Kommune benytte og deltage i Odense Kommunes udbud, så længe dette kommer Odenses borgere til gode. For Selskabernes datterselskaber, gælder dette alene, såfremt moderselskabet har bestemmende indflydelse i datterselskabet, og såfremt der ikke er private investorer.

Såfremt Selskaberne selv forestår udbud, skal Selskaberne overholde de til enhver tid gældende beslutninger om arbejdsklausuler og sociale klausuler. Ved ejerpolitikens vedtagelse er følgende beslutninger gældende:

- Sociale klausuler og arbejdsklausuler i Nordfyns Kommune er godkendt i Kommunalbestyrelsen den 30/5 2013. Efterfølgende er klausulerne ajourført og godkendt af alle i Borgmesterforum og herefter som fælles fynske klausuler. Økonomiudvalget er orienteret herom d. 20. august 2014.

Kommunen har en forventning om, at Selskaberne til det årlige foretræde for Økonomiudvalget vil redegøre for deres arbejde med sikring af overholdelse og implementering af både arbejds- og sociale klausuler.

Forsyningsselskaberne er underlagt et princip om "hvile-i-sig-selv". Det forventes dog, at selskaberne hele tiden har fokus på produktivitet og effektivitet.

Forsyningsselskaberne skal til det årlige foretræde for Økonomiudvalget fremlægge benchmark på omkostninger, priser og øvrige relevante parametre i forhold til sammenlignelige selskaber på det pågældende område.

4 Samarbejde og fusion

Selskabernes samarbejde med kommunen, og Odense kommunens øvrige selskaber, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner skal prioriteres højt.

Samarbejdet mellem Selskaberne skal løbende styrkes, og Selskaberne skal i fællesskab vurdere, på hvilke områder man med fordel kan løse opgaver sammen. Ligeledes forventes det, at selskaberne har øje for, at selskaberne alle er en del af en større koncern. Det opfordres til, at Selskabernes direktører overvejer at etablere et netværk, hvor sådanne forhold kan drøftes, ligesom der generelt kan ske en faglig sparring.

Selskaberne skal således i deres løsninger og investeringer tænke i samskabelse med andre selskaber og/eller kommunen, så man i fællesskab får mest mulig ud af investeringerne.

4.1 Særligt for forsyningsvirksomhederne

Selskaberne skal løbende styrke samarbejdet med øvrige forsyningsvirksomheder, myndigheder, rådgivere og entreprenører i regionen. Der bør især være fokus på, hvorvidt der med fordel kan etableres fysiske eller regionale samarbejder/løsninger.

Selskaberne skal have fokus på stordriftsfordele, faglig kompetenceudvikling, systemeksport samt strategiske overtagelser og fusioner.

Selskaberne kan overtage eller sammenlægges med andre selskaber/forsyningsvirksomheder, hvis formål falder inden for Selskabernes vedtægter. Overtagelser eller sammenlægninger, der påvirker kommunens ejerandele eller indflydelse i Selskaberne, kan kun finde sted efter kommunens forudgående accept. Odense Kommune deltager som en helt central aktør i sådanne drøftelser eller forhandlinger, og skal involveres i sådanne drøftelser på et meget tidligt tidspunkt.

Ved overtagelser eller sammenlægninger, der ikke påvirker kommunens indflydelse eller ejerandele i Selskaberne, og som finder sted på baggrund af anmodning fra det pågældende selskab/forsyningsvirksomhed, orienterer Selskaberne Odense og Nordfyns Kommune i rimelig tid forud for overtagelsen.

5 Klima- og Miljøprofil, herunder FNs Verdensmål

Selskaberne skal bidrage til, at klimaet og miljøet generelt får det bedre, bl.a. gennem en bæredygtig udvikling, hvor nuværende generationers behov opfyldes uden at bringe fremtidige generationers mulighed for at opfylde deres behov i fare. Det forventes, at Selskaberne bidrager aktivt og målrettet til at realisere ambitionen om klimaneutralitet i 2030, og Selskaberne vil orientere om deres indsatser mv. ved det årlige foretræde for Økonomiudvalget.

Selskaberne skal aktivt og målrettet arbejde for at være attraktive arbejdspladser, hvor medarbejderne trives og sikres tryghed og udvikling gennem fokus på sikkerhed, arbejdsmiljø og efteruddannelse.

Odense Kommune har i 2017 besluttet, at kommunen skal prioritere og arbejde med de 17 verdensmål. Det forventes, at Selskaberne fortsætter deres arbejde med FNs Verdensmål. Der skal særligt være fokus på, hvordan Selskaberne arbejder med at sikre økonomisk, miljømæssig og social bæredygtighed. Selskabernes arbejde med FNs verdensmål vil fortsat være et fast punkt på det årlige foretræde for Økonomiudvalget.

Nordfyns Kommune arbejder med klimavisionsplanen ligeledes med at tage et aktivt ansvar for at skabe en bæredygtig fremtid.

5.1 Særligt for Fjernvarme Fyn Holding A/S

Selskabet skal udarbejde handlingsplaner for mindskelse af fjernvarmeforsyningens miljøpåvirkning og skal løbende arbejde for at nedbringe energiforbruget.

Ved hjælp af målrettet information og rådgivning skal selskabet tilstræbe endnu flere tilfredse og miljøbevidste kunder og søge at præge børn og unges adfærd og bevidsthed om miljørigtig adfærd på selskabets område.

I forhold til udfasning af kul på Fynsværket, er der i 2020 truffet beslutning om en løsning, så det allerede fra 2023 vil være muligt at udfase kul fra Fynsværkets Blok 7. Økonomiudvalget i Odense har den 3. marts 2022 godkendt, at Fjernvarme Fyn kan indkøbe yderligere kul og anvende kul i første kvartal 2023 som følge af den geopolitiske situation, Ruslands angreb på Ukraine og forsyningssikkerheden. Økonomiudvalget har i den forbindelse pålagt Fjernvarme Fyn at afsøge mulighederne for ikke russisk gasforsyning, ligesom Økonomiudvalget har pålagt Fjernvarme Fyn at foretage yderligere kompenserende tiltag inden 2030, så den midlertidige forøgede CO₂-udledning indhentes.

Fjernvarme Fyn har en central rolle i realiseringen af ambitionen om klimaneutralitet senest i 2030 og skal derfor arbejde målrettet på at bidrage til denne ambition. Planerne om CO₂-fangst på selskabets produktionsanlæg forventes at have et potentiale på opsamling af op imod 300.000 ton CO₂ årligt fra 2030.

5.2 Særligt for VandCenter Syd Holding A/S

Selskabet skal bidrage til et bedre vandmiljø i sit forsyningsområde.

Selskabet skal sikre tilstrækkelig spildevandsrensning og fastlæggelse af klare mål for tilladelige udledninger fra såvel transportsystemet som renseanlæg for spildevand. Miljøet skal ligeledes sikres gennem klare strategier for vandindvinding og grundvandsbeskyttelse. Selskabet skal desuden aktivt bidrage til håndtering af de fremtidige klimaudfordringer.

Selskabet skal desuden have særligt fokus på at opfylde Odense kommunes ambition om en klimavenlig by. Selskabet skal således fortsat arbejde for at sikre bæredygtige løsninger for regnvand, der også understøtter Nordfyns Kommunes ønske om kvalitet i udviklingen af by og landområder.

Ved hjælp af målrettet information og rådgivning skal selskabet tilstræbe endnu flere tilfredse og miljøbevidste kunder og søge at præge børn og unges adfærd og bevidsthed om miljørigtig adfærd på selskabets område.

VandCenter Syd har en central rolle i realiseringen af ambitionen om klimaneutralitet senest i 2030, og skal derfor arbejde målrettet på at bidrage til denne ambition i samarbejde med Klima- og Miljøforvaltningen i Odense Kommune og med Teknik, Erhverv og Kultur i Nordfyns Kommune. Dette kan blandt andet ske ved at fortsætte reduktion af drivhusgasser, forbedre vandmiljøet i vandløb og Odense Fjord, fx gennem indsatser i Odense Fjord-samarbejdet samt ved at fortsætte indsatsen for grundvandsbeskyttelse, fx via skovrejsning.

6 Forrentning af indskudt kapital

Udbetaling af udbytte eller forrentning af den indskudte kapital forudsætter, at hele eller dele af Selskabernes

egenkapital kan anses for fri egenkapital og at den relevante lovgivning giver mulighed herfor.

6.1 Særligt for VandCenter Syd Holding A/S

Det fremgår af forarbejderne til vandsektorloven, at det i almindelighed ikke vil være relevant at foretage udlodning af et vandselskabs midler, da målet er, at disse forbliver i sektoren.

Der udloddes indtil videre ikke udbytte fra VandCenter Syd Holding.

6.2 Særligt for Fjernvarme Fyn Holding A/S

Fjernvarme Fyn indregner ikke forrentning af indskudskapitalen i fjernvarmepriserne, og der udloddes ikke udbytte fra Fjernvarme Fyn Holding. Enhver ændring heraf forudsætter forudgående godkendelse af Kommunen.

7 Offentlighed

Selskaberne er forpligtet til løbende at have fokus på en åben og troværdig kommunikation, der gør det muligt for borgerne at få indsigt.

8 Takster

Forsyningsselskabernes takster og ændringer i takststruktur skal godkendes af Odense Byråd.

Nordfyns Kommune godkendte i møde d. 15. december 2016, at Odense Kommune har kompetencen til at godkende forsyningsselskabernes takster.

9 Bestyrelsesmedlemmer

9.1 Udpegning af bestyrelsesmedlemmer

Odense Byråd besluttede den 4. december 2013 og den 11. juni 2014, at der skal udpeges eksterne medlemmer til Selskabernes bestyrelser. Udpegning af de eksterne bestyrelsesmedlemmer er nærmere beskrevet i byrådsbeslutningen fra 4. december 2013, som fortsat er gældende.

Kort fortalt definerer Selskabernes bestyrelser i samarbejde med Borgmesterforvaltningen, hvilke

kompetencer der er behov for i den enkelte bestyrelse. De respektive bestyrelser foretager løbende en vurdering af, om medlemmernes kompetencer afspejler de krav, som de respektive selskabers situation og forhold tilsiger. På tilsvarende vis fortager den respektive bestyrelse minimum hvert 2. år en evaluering af det respektive selskabs administrerende direktør.

Såvel de politisk udpegede bestyrelsesmedlemmer som de eksterne bestyrelsesmedlemmer tilstræbes udpeget på baggrund af deres faglige og personlige kompetencer, med henblik på at den samlede bestyrelse i videst muligt omfang dækker det pågældende selskabs kompetencebehov.

Det er Odense Kommunes mål, at der blandt de politisk udpegede og eksterne bestyrelsesmedlemmer er minimum to kvinder i hver af selskabsbestyrelserne.

For så vidt angår udpegningsprocessen henvises til Odense Byråds beslutning af 4. december 2013.

9.2 Honorering af bestyrelsesmedlemmer

Beslutning om fastsættelse af eventuelt honorar til Selskabernes bestyrelsesmedlemmer skal forelægges Odense Byråd til godkendelse.

Det nuværende årlige honorar til Forsyningsselskabernes bestyrelsesmedlemmer er fastsat til 100.000

kr. til formænd, 75.000 kr. til næstformænd og 50.000 kr. til øvrige bestyrelsesmedlemmer, jf. byrådets beslutning af 4. december 2013.

10 Hovedaftaler

Der er indgået hovedaftaler om de nærmere vilkår for samarbejdet mellem Odense Kommune og VandCenter Syd A/S.

11 Administrationsaftaler

I det omfang Odense Kommune løser administrative opgaver for Selskaberne eller omvendt, er der udarbejdet og indgået administrationsaftaler mellem parterne. I administrationsaftalerne beskrives de opgaver og ydelser, som parterne løser og stiller til rådighed for hinanden samt betaling herfor.

12 Væsentlige beslutninger

Væsentlige beslutninger om Selskabernes forhold træffes af ejerne.

Selskaberne tilser, at vedtægterne i Selskaberne og eventuelle datterselskaber sikrer, at bl.a. følgende forhold i vedtægterne beskrives som væsentlige beslutninger, der kræver godkendelse af kommunerne som ejer:

- Påbegyndelse af væsentlige, nye aktiviteter/forretningsområder.
- Oprettelse af datterselskaber samt helt eller delvist salg af datterselskaber.
- Opkøb af kapitalandele af selskaber samt helt eller delvist salg af kapitalandele.
- Indgåelse af ejeraftaler/aktionæroverenskomster.
- Fastsættelse af takster samt ændringer i takststrukturen (fx indførelse af fast bidrag) samt væsentlige ændringer i opkrævningsmønstret (gælder kun for forsyningsselskaberne).
- Beslutninger, der direkte eller indirekte berører fri egenkapital/indskudt kapital samt eventuel forrentning heraf.
- Beslutninger, der har bloktilskudsmæssige konsekvenser for Nordfyns kommune.
- Øvrige forhold tilsvarende ovenstående, som efter bestyrelsens skøn har ejermæssig interesse for Nordfyns kommune

13 Politikperiode

Odense Kommunes ejerpolitik er gældende for perioden 1. januar 2023 - 31. december 2026.

Kommunen kan til enhver tid foretage ændringer eller justeringer i ejerpolitikken efter forudgående dialog med Selskaberne, høring af øvrige ejere og efterfølgende godkendelse af Økonomiudvalget.

